

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.023/2017/4.

A tanács tagjai:

Dr. Mészáros Mátyás a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Váczi Árpád ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Boda-Pap Rita jogtanácsos

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 2.Pf.22.173/2016/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Járásbíróság 14.P.21.227/2016/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a perköltség viselésére is kiterjrdően hatályon kívül helyezi, az elsőfokú ítéletet megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperes email címére (...) ... polgármestere és alpolgármesterei által 2016-ban leadott, saját személyükre vonatkozó vagyonyilatkozatuk elektronikus másolatát.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 170.000 (százhetvenezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2016. május 2-án elektronikus úton közérdekű

adatigénylésre irányuló kérelmet juttatott el az alpereshez, amelyben kérte ... polgármestere és alpolgármesterei által 2016-ban leadott, saját személyükre vonatkozó vagyonynyilatkozatuk elektronikus másolatának kiadását. ... jegyzője a 2016. május 19-én kelt elektronikus levelében a kérelem teljesítését megtagadta. Ebben a jegyző azt közölte, hogy az önkormányzati képviselők vagyonynyilatkozata nyilvános, de hozzátartozójának nyilatkozata nem tekinthető annak. Rögzítette azt is, hogy ... az önkormányzat Jogi és Ügyrendi bizottsága látja el a vagyonynyilatkozatok nyilvántartását, ellenőrzését és vizsgálatát. Közölte, hogy erre nézve az önkormányzat külön szabályzatot fogadott el, és a szabályzat alapján a Polgármesteri Hivatal humánpolitikai feladatokat ellátó szervezeti egysége a vagyonynyilatkozatokkal kapcsolatban csak adminisztratív feladatot lát el, így a kitöltendő nyomtatványokat átadja, illetve a nyilatkozatokat tárolja. Ennek alapján közölte azt is, hogy a megismerésre irányuló kérelmet a kérdéses bizottság elnökének kell eljuttatni, akinek elektronikus elérhetőségét megadta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes az elutasító válasz kézhezvételét követően a törvényes határidőben keresetet terjesztett elő az elsőfokú bíróságnál, amelyhez a kereset 2016. május 30-án érkezett meg. A felperes álláspontja szerint a 2011. évi CXII. tv. 3. § 9. és 10. pontja alapján a kérdéses adatok vonatkozásában az alperes adatkezelőnek minősül, a kért adatokat pedig külön jogszabály minősíti közérdekű adatnak, így az alperes jogszerűen nem tagadhatja meg a kereset teljesítését. Keresetében a felperes hivatkozott hasonló tárgyban hozott bírósági ítéletekre is.
- [3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Az alperes azt önmagában nem vitatta, hogy a polgármester és az alpolgármesterek vagyonynyilatkozata közérdekből nyilvános adatnak minősül. Álláspontja szerint azonban Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 39. § (3) bekezdése alapján vagyonynyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság ellenőrzi. Ennek megfelelően ... Önkormányzatának közgyűlése az általa megalkotott szervezeti és működési szabályzatban a Jogi és Ügyrendi bizottságot jelölte ki a vagyonynyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére. Álláspontja szerint ebből következően a kért adatok kezelője ténylegesen az önkormányzat közgyűlésének Jogi és Ügyrendi bizottsága. Az alperes közreműködőként csupán technikai ügyviteli feladatokat lát el, az adatokat jogilag nem kezeli és nem is ismeri. Az alperes szerint ezért a kért adatokat az alperes nem is adhatta volna ki a tényleges adatkezelő helyett, tájékoztatása azonban teljes körű volt abban a tekintetben, hogy a felperes az adatot kitől igényelheti. Az alperes tehát ténylegesen nem megtagadta a kért

adatok kiadását, csupán tájékoztatást adott a felperesnek az adatok fellelhetőségét illetően.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 17.500 forint perköltséget. Az ítélet indokolása részletesen elemezte a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a vagyonyilatkozatokra vonatkozó rendelkezéseit (2011. évi CLXXXIX. tv. 39. §), illetve megállapította, hogy ... Önkormányzata közgyűlése szervezeti és működési szabályzatban vagyonyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére a Jogi és Ügyrendi bizottságot jelölte ki. Ezt összevetette az Infotv. 3. § 9. és 10. pontjával, és összességében az ellenkérelemmel azonosan arra a következtetésre jutott, hogy adatkezelőnek ez a bizottság minősül, az alperes csupán technikai, ügyviteli feladatokat lát el a vagyonyilatkozatokkal kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság szerint az adatok alperes általi kiadása jogosulatlan adatkezelést valósított volna meg.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 forint másodfokú eljárási költséget. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi indokokkal teljes mértékben egyetértett. Az elsőfokú bíróság döntését annak helyes indokainál fogva hagyta helyben. A másodfokú bíróság a fellebbezésben a felperes által felsorakoztatott ellentétes tartalmú bírósági döntésekre olyan módon reagált, hogy azok nem bírnak kötő erővel a jelen per bírósága számára. A jogerős ítélet kiemelte azt is, hogy a felperes teljes körű tájékoztatást kapott arról, hogy a kért adatokat ténylegesen milyen módon ismerheti meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a keresetnek helyt adó ítélet meghozatalát. Másodlagosan kérte a hatályon kívül helyezés mellett, az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá az alperes perköltség viselésére kötelezését. Álláspontja szerint a jogerős döntés téves jogértelmezésen alapul, hiszen az alperes döntött arról, hogy ténylegesen az adatokat hol tárolja, és a tárolást végre is hajtotta, ezáltal adatkezelővé vált. Hivatkozott az Infotv. 3. § 10. pontjára, amely kiemeli, hogy az adatok tárolása is adatkezelésnek minősül. Álláspontja szerint továbbá nem hagyható figyelmen kívül a Legfelsőbb Bíróságnak hasonló ügyben hozott érdemi döntése, amely pontosan a képviselői vagyonyilatkozatok tárolását minősítette adatkezelésnek egy másik település polgármesteri hivatala által. Hivatkozott továbbá arra

is, hogy az Alkotmánybíróság 21/2013. számú határozata alapján nem lehetséges az Infotv. rendelkezéseinek megszorító értelmezése.

- [7] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az adatkezelői minőséghez szükségszerűen hozzátartozik az irattal kapcsolatos döntési jogosítványok megléte. Önmagában a tárolás helyének megválasztása nem minősül érdemi döntésnek. Hangsúlyozta, hogy önmagában az adatkezelés ténye jogi értelemben nem teszi adatkezelővé az alperest. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a konkrét vonatkozásban adatkezelőnek a Jogi és Ügyrendi bizottság minősül, és erről a tényről a megfelelő tájékoztatást a felperes részére megadta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [8] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet alaposnak találta, ezért a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és kötelezte az alperest a kért közérdekből nyilvános adat kiadására.
- [9] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A (2) bekezdés értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A jelen esetben az önmagában nem volt vitatott, hogy a kiadni kért adat a jogszabály kötelező rendelkezésénél fogva közérdekből nyilvános adatnak minősül (Infotv. 3. § 6. pont), ezért érdemben a Kúriának abban a vonatkozásban kellett állást foglalnia, hogy az alperes a kért adat vonatkozásában jogilag adatkezelőnek minősül-e, és így az adat kiadására kötelezhető-e vagy sem.
- [10] Az információs rendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (továbbiakban: Infotv.) 3. § 9. pontja szerint adatkezelő az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja. A 3. § 10. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtések felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, a felhasználással rendelkezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép, hang vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők rögzítése.
- [11] A jogerős ítélet arra az álláspontra helyezkedett, hogy az adatok tárolása önmagában az alperest nem teszi adatkezelővé, mert döntési

jogosítványt az önkormányzat képviselő-testülete által hozott szervezeti és működési szabályzat az alpereshez nem telepít, vagyis az alperes nem határozza meg a kezelés célját, az adatkezeléssel kapcsolatban nem hoz döntést. A felperes felülvizsgálati kérelemben rögzített álláspontja ugyanakkor az volt, hogy önmagában az adatok tárolása is adatkezelővé teszi az alperest. A felperes továbbá hivatkozott a Kúria Pfv.IV.22.216/2011/5. számú ítéletére, amely éppen képviselői vagyonynyilatkozatok kezelése kapcsán úgy foglalt állást, hogy önmagában az adatok tárolása olyan magatartás, amely alapján az alperes kötelezhető a közérdekű adatok kiadására.

- [12] A Kúria szerint a felperes ezen felülvizsgálati hivatkozása alapos volt. A Kúria korábbi ítélete ugyan még az akkor hatályos 1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) alapján született, azonban korábbi szabály a jelenlegivel közel azonos módon határozta meg az adatkezelő, illetve az adatkezelés fogalmát. Ebből következően a Kúria korábbi hasonló tényállás mellett hozott eseti döntése a jelen esetben is irányadó. Jelen esetben a felperes által igényelt adat nem vitatottan közérdekből nyilvános adatnak minősül, így kezelésére a közérdekű adatok kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az is ténykérdés, hogy az Infotv. az adatok tárolását az adatkezelés egy speciális megvalósítási módjának mondja ki.
- [13] Az Infotv. 26. § (1) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.
- [14] A Kúria a felperes által hivatkozott döntésében elvi jelentőséggel rögzítette azt, hogy egy-egy adat vonatkozásában több szerv vagy személy is tekinthető egyidejűleg adatkezelőnek, vagyis a jelen esetben a Jogi és Ügyrendi bizottság adatkezelői minősége mellett nem kizárt az, hogy a jelen per alperese is adatkezelőnek minősüljön az adatok tárolására figyelemmel. A Kúria ma is irányadónak tekinti korábbi határozatának érvelését abban a tekintetben, hogy az adatok tárolása önálló adatkezelési magatartásnak minősül, vagyis a polgármesteri hivatal maga önmagában is kötelezhető a kezelésében lévő adat kiadására.
- [15] A Kúria mindezekre figyelemmel a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a kért adat kiadására kötelezte az alperest az Infotv. 31. § (7) bekezdésére figyelemmel. A Kúria döntése folytán a felperes pernyertessé vált, ezért az alperes köteles megfizetni a felperes részére teljes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [16] 2011. évi CXII. tv. (Infotv.) 1. §, 3. § 9. és 10. pont, 26. § (1) bekezdés, 31. § (7) bekezdés, Pp. 78. § (1) bekezdése, 206. § (1)

bekezdése, 275. § (4) bekezdése, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet, 1990. évi XCIII. tv. 57. § o. pont.

Záró rész

- [17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el. A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján tartozik perköltséget fizetni a felperes részére, amelynek összegét a felperes által csatolt megbízási szerződésre figyelemmel állapította meg a Kúria. Az eljárás illetékmentes.

Budapest, 2017. december 6.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k.
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró

A

kiadmány hitelélül:
AM

tisztviselő